

Rapportage Tip Mook & Middelaar

Generiek augustus

22 oktober 2018

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	2
2. Rechte tellingen	3
Limburgs dialect	3
3. Onderzoeksverantwoording	10
Toponderzoek	11

Let op! Laag aantal respondenten!

Deze rapportage bevat onderzoeksresultaten gebaseerd op een laag aantal respondenten. Doordat TIP Mook en Middelaar nog in de kinderschoenen staat kunnen we de representativiteit niet garanderen.

1. Samenvatting

Op vraag "1 Welke taal/dialect is in uw gezin het meest gesproken?" antwoordt 80% van de respondenten: "Nederlands".

Op stelling 2 'Op de peuterspeelzalen in Limburg moeten kinderen in het Limburgs aangesproken worden' antwoordt 7% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 68% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (36%) is: "Zeer mee oneens".

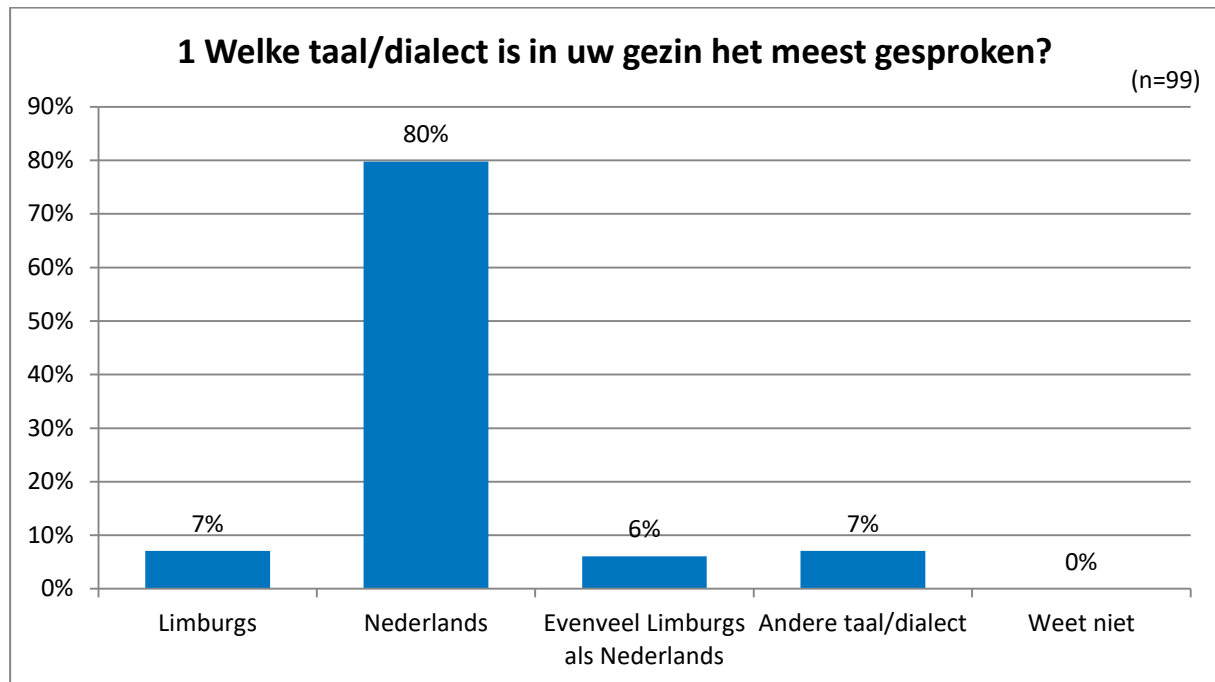
Op stelling 3 'De provincie Limburg moet investeren om het Limburgs dialect te behouden' antwoordt 45% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 34% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (37%) is: "Mee eens".

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TIP Mook & Middelaar, waarbij 99 deelnemers zijn geraadpleegd.

2. Rechte tellingen

Limburgs dialect

?Kinderen moeten al jong aan het Limburgs dialect?, zo luidde de voorpagina van de Limburger op 19 juli jongleden. De provincie en de Limburgse streektaalorganisaties kondigden in de nota ??n Laeve Lank Limburgs?? aan dat er meer kinderen met het Limburgs dialect groot gebracht moeten worden.

Op vraag "1 Welke taal/dialect is in uw gezin het meest gesproken?" antwoordt 80% van de respondenten: "Nederlands".

Andere taal/dialect, namelijk:

- Duits
- Fries
- Groesbeeks
- Het Mookse dialect !!! Mook ligt weliswaar in Limburg maar het dialect wat hier gesproken wordt is geen Limburgs maar een Brabants/Gelders dialect.
- Nederlands/Brabants
- Plat Moks
- Zeeuws

Toelichting

Nederlands

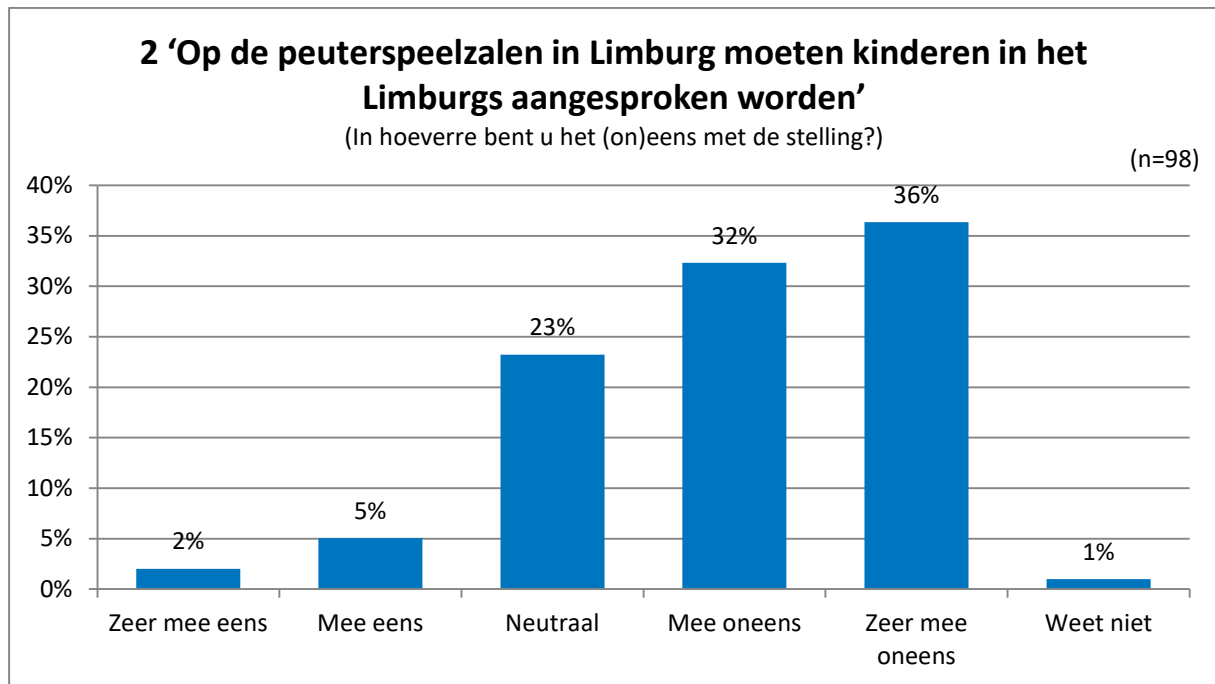
- Boven de grote rivieren
- In Nijmegen geboren, ouders uit verschillende streken van het land. We mochten geen Nijmeegs spreken, ook op school niet. Alleen ABN was toegestaan.
- Kinderen houden problemen met Nederlands leren en vervolgoedingen doen.

Evenveel
Limburgs als
Nederlands

- Ik vind het dialect belangrijk

Andere
taal/dialect,
namelijk:

- Mijn woon- en geboorteplaats Mook ligt weliswaar in Limburg maar het dialect wat hier gesproken wordt is geen Limburgs maar een Brabants/Gelders dialect. Zie ook de publicaties van Veldeke hierover.

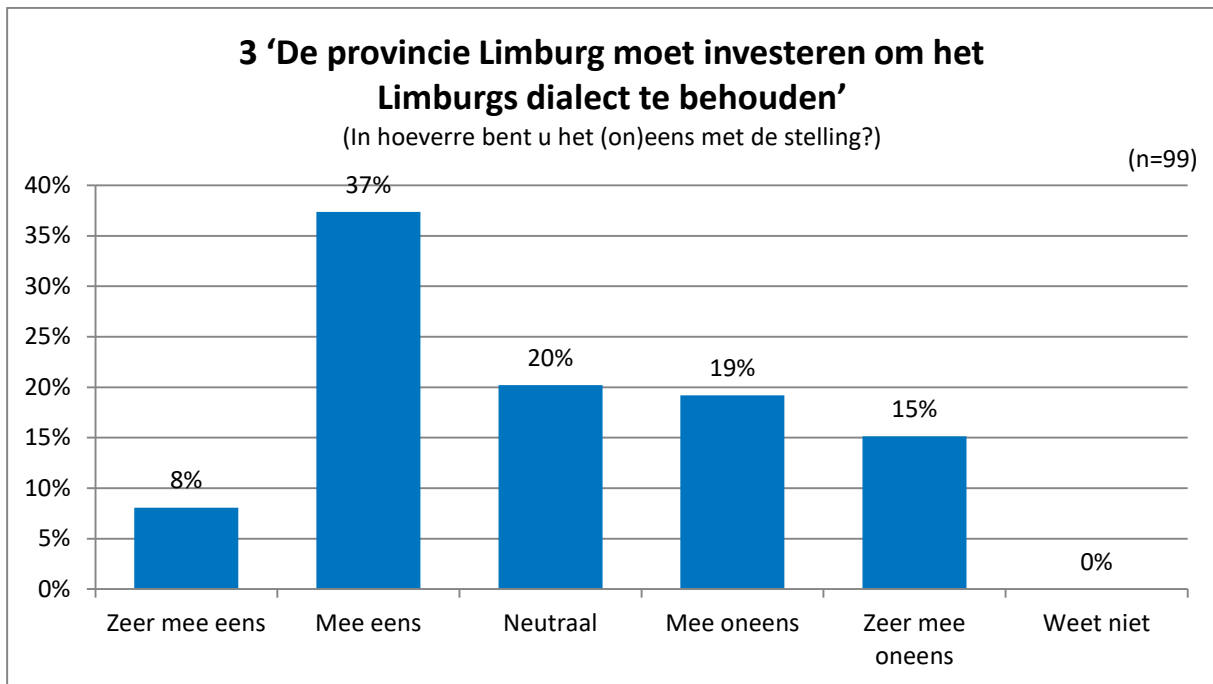

Op stelling 2 'Op de peuterspeelzalen in Limburg moeten kinderen in het Limburgs aangesproken worden' antwoordt 7% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 68% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (36%) is: "Zeer mee oneens".

Toelichting

- Mee eens**
- Nederlands en het lokale dialect zouden beschikbaar moeten zijn.
- Neutraal**
- Abn is voor iedereen begrijpbaar maar ze kennis laten maken met het plaatselijk dialect is nooit verkeerd
  - In t noordelijkste puntje wordt helemaal geen Limburgs gesproken dus daar kun je t ook niet verwachten op school
- Mee oneens**
- Het ligt eraan in welk deel van Limburg mem woont! Noord-Limburg is wezenlijk anders dan het zuiden van de provincie.
  - Jonge kinderen leren juist gemakkelijk twee talen naast elkaar en het Nederlands is ook belangrijk.
  - Kinderen krijgen op een vervolgopleiding in de regio hier problemen mee!!!
  - Moeten is te sterk uitgedrukt, mogen lijkt beter. Bovendien is het zeer de vraag of alle leidsters van kleuterspeelzalen het Limburgs beheersen, waarbij er van plaats tot plaats nog verschillende dialecten zijn b.v. verschil tussen Maastricht en Kerkrade.
  - Peuterspeelzalen behoren tot de onderwijs gerelateerde instellingen en daar zal, wat mij betreft, net als in alle andere (semi-)overheidsinstellingen de voertaal Nederlands zijn.
- Zeer mee oneens**
- ABN is zeer wenselijk in de globaliserende maatschappij.
  - Kinderen moeten normaal Nederlands leren spreken. Het dialect krijgen ze evt. van huis al meegeven.
  - Ouders bepalen dat,
  - Totale onzin dit, we wonen in Nederland, de kinderen moeten zich uiteindelijk in dit hele land kunnen redden, niet alleen in Limburg...

- Weet niet
- Ik vind dat ouders zelf moeten kunnen kiezen of zij dat voor hun kinderen graag willen.

Op stelling 3 'De provincie Limburg moet investeren om het Limburgs dialect te behouden' antwoordt 45% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 34% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (37%) is: "Mee eens". Het middelste antwoord (mediaan) is: "Neutraal".

Toelichting

- Mee eens**
- Eens met de stelling maar dat moet niet via het onderwijs gaan verlopen. Onderwijs is in de Nederlandse taal. Dat wil niet zeggen dat er geen aandacht geschonken kan worden aan het dialect.
- Neutraal**
- Alleen als historische taal handhaven.
  - Zie antwoord bij de vorige toelichting.
- Mee oneens**
- Laat mensen zelf kiezen om dialect te spreken. De basis dient Nederlands te zijn.
  - Overdreven, mijn ervaring is dat je < de ander > buiten sluit
  - Persoonlijk vind ik het limburgs niet klinken Fries heeft nog iets maar Limburgs klinkt alsof je niet helemaal 100% bent
- Zeer mee oneens**
- De provincie moet ervoor zorgen dat de kinderen in Limburg fatsoenlijk Nederlands spreken, zodat ze later op school en in jet bedrijfsleven geen achterstand hebben.
  - Geen cent waard.

4 Wat is volgens u de beste manier om het Limburgs dialect te behouden? (n=97%)

Oplossing (36%):

- (Juridische) ruimte geven om het dialect te kunnen/mogen gebruiken
- Als historische taal. Maar buiten school houden.
- Als kinderen het thuis leren spreken lijkt me dat goed. ik vind het niet goed om ze op scholen in het dialect aan te spreken. Buitenschoolse activiteiten kunnen wel in dialect eventueel
- Als kinderen het thuis niet spreken, kun je er als school weinig aan doen lijkt me. Wellicht wat meer terug laten komen in geschiedenis lessen en/of culturele vakken/lessen.
- Blijven gebruiken, en niet weg stoppen
- Boeken, teksten, films, tradities,cultuur.
- Cursussen Limburgs aanbieden voor kinderen en volwassenen. Bij na naschoolse opvang als een keuzemogelijkheid
- Dat is een taak vd ouders
- Door het dagelijks, naast Nederlands, te spreken.
- Flauwekul, limburgs vreselijk taaltje, praat nederlands
- Heb hier geen echte oplossing voor ...
- Het gewoon aan de mensen zelf over laten.
- Het samen blijven spreken met de kinderen
- Het, net als Fries, een officiële taal maken.
- In het gezin Limburgs spreken. Maar gezien de vele verschillen in het Limburgse dialect zal er nooit een Limburgs dialect gesproken worden in Limburg
- Indien de opvoeders het dialect eigen zijn. Dan dat ook aan de kinderen overbrengen
- Investeren in het onderwijzen van het Limburgs dialect en ouders aanmoedigen het thuis te spreken.
- Niet bekritisieren
- Onderling spreken. Op school ABN.
- Op basisschool naast nederlands 1 a 2 uur les over het dialect
- Optioneel op scholen, toepassen bij festiviteiten
- Per dialectstreek een kenniscentrum oprichten en b,v. eens per jaar in zo'n streek een dictee organiseren in de trant van het Nimweegs dictee
- Plat kalle es Limburgers ongerein. Neet mit Hollenjers derbie.
- Programma,s op lokale omroepen in dialect
- Subsidie voor heemkunde kringen en Veldeke; Caranvalsverenigingen en andere dialect-talige evenementen.
- Thuis 1ouder dialect en 1ouder NL. Net als kinderen die 2-talig worden opgevoed, over de hele wereld werkt het.
- Thuis blijven praten
- Thuis blijven spreken
- Thuis en in de privésfeer 'plat kalle'!
- Thuis, onder elkaar. Niet op school.
- Tweetalig thuis, maar ABN blijft het belangrijkste
- Tweetaligheid stimuleren bij scholen, overheid, naamgeving van geografische objecten, wijken, etc
- Veel buteredners
- Voldoende waardering en respect uitstralen voor spreken van dialect naast het Nederlands
- Zoals het nu gaat

Dit is niet nodig (34%)

Weet niet (30%)

Toelichting

- Oplossing:
- Dialect is altijd onderhevig aan verandering. Dat is van alle tijden. Het dialect dat nu gesproken wordt is hoe dan ook al anders dan dat van ouders en voorouders. Dus ik denk dat het een illusie is om te denken dat we het dialect kunnen behouden
  - Dialecten, zo ook het Limburgs, zijn cultuur gebonden en waardevol. Dialect spreken heeft iets vertrouwds en eigens. Wel is belangrijk dat men dialect-vrij Nederlands leert spreken. Het is zeer irritant en on hoffelijk om in gezelschap dialect te spreken, wanneer één of meerdere aanwezigen dit niet of nauwelijks verstaat. Van buitenlanders verwachten we ook dat ze Nederlands leren spreken.
  - Iedere Limburger spreekt zijn dialect én het ABN. Onderling spreekt men dialect en bij feesten, tradities enz. Boeken kunnen in het dialect geschreven worden, toneelstukken en films. De overheid heeft hierin een taak.
  - Je hebt één Friese taal/ dialect zo ook in Twente en Drenten Groningen etc.. maar niet in Limburgs hier heeft elk Dorp of gehucht zijn eigen variant. Dus lekker zo laten zoals het is en als overheid niet mee bemoeien en het goed gebruiken waar het nodig is..
Onze kinderen moeten juist eerst goed ABN leren en niet anders om.. er zijn genoeg Limburgers die niet een fatsoenlijk Nederlands kunnen
- Dit is niet nodig
- Laat het gaan. Taal en tradities zijn altijd in beweging. Zo is onze Nederlandse taal ook niet dezelfde als 100 jaar geleden. Ook dialecten veranderen. Een daarbij heeft elke streek zijn eigen Limburgs dialect. Krampachtig vasthouden maakt het niet geliefder
  - Limburg wordt toch al niet serieus genomen. Hoelang hebben we niet op de A73 moeten wachten
- Weet niet
- Natuurlijk is het behoud van het Limburgs dialect gewenst maar de plaats waar het onderwijs in het dialect wordt gegeven bevindt zich in het zuidelijke deel vanaf Venlo.

3. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TIP Mook & Middelaar
Onderwerp	:	Limburgs dialect
Enquêteperiode	:	23 augustus 2018 tot 02 september 2018
Aantal respondenten	:	99
Foutmarge	:	9,8% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Aantal vragen	:	5
Gemiddelde duur invullen van enquête	:	1 minuut en 9 seconden
Rapportagedatum	:	4 september 2018

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsens bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.